

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kaheksas koda)

24. november 2022*

Eelotsusetaotlus – Tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord – Direktiiv (EL) 2015/1535 – Mõiste „tehnilised eeskirjad“ – Artikli 1 lõige 1 – Riigisisese õigusnormid, mis keelavad glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamise füüsiliste isikute poolt erakasutuses maatükkidel – Artikli 5 lõige 1 – Liikmesriikide kohustus edastada Euroopa Komisjonile kõik tehniliste eeskirjade eelnõud

Kohtuasjas C-658/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Raad van State (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, Belgia) 21. oktoobri 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. oktoobril 2021, menetluses

Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant), varem Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar),

versus

Vlaams Gewest,

EUROOPA KOHUS (kaheksas koda),

koosseisus: N. Piçarra koja presidendi ülesannetes, kohtunikud N. Jääskinen ja M. Gavalec (ettekandja),

kohtujurist: A. M. Collins,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant), varem Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar), esindaja: *advocaat* B. Deltour,
- Vlaams Gewest, esindajad: *advocaten* E. Cloots, T. Roes ja J. Roets,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

– Euroopa Komisjon, esindajad: F. Castilla Contreras, M. Escobar Gómez ja M. ter Haar,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT 2015, L 241, lk 1), artikli 1 lõike 1 ja artikli 5 lõike 1 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud Belgisch-Luxemburgse vereniging van de industrie van plantenbescherming VZW (Belplant) (Belgia ja Luksemburgi taimekaitsevahendite tööstuse mittetulundusühendus), varem Belgische Vereniging van de Industrie van Plantenbeschermingsmiddelen VZW (Phytofar) (Belgia taimekaitsevahendite tööstuse mittetulundusühendus), (edaspidi „Belplant“) ja Vlaams Gewesti (Flaami piirkond) vahelises kohtuvaidluses, mille ese on sellise Flaami valitsuse määruse kehtivus, millega füüsilistel isikutel keelatakse glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamine erakasutuses maatükkidel, mis asuvad Flaami piirkonnas.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2015/1535 põhjendustes 2, 3, 7 ja 11 on märgitud:
 - „(2) Siseturg kujutab endast sisepiirideta ala, kus on tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Kaupade liikumise koguseliste piirangute ning samaväärse toimega meetmete keelamine on seetõttu üks liidu peamisi põhimõtteid.
 - (3) Siseturu tõrgeteta toimimise huvides tuleks tagada, et siseriiklikud algatused tehniliste eeskirjade kehtestamisel oleksid võimalikult läbipaistvad.
- [...]
- (7) Siseturu eesmärk on luua ettevõtjate konkurentsivõimet soosiv keskkond. Laialdasem teavitamine on üks võimalus, kuidas aidata ettevõtjatel paremini selle turu eeliseid kasutada. Seetõttu on vaja võimaldada ettevõtjatel teatatud eelnõude pealkirjade korrapärase avaldamise ja nende eelnõude salastatuse sätete alusel hinnata teiste liikmesriikide esitatud siseriiklike tehniliste eeskirjade mõju.
- [...]
- (11) Nõuded, välja arvatud tehnilised spetsifikatsioonid, mis osutavad turulelastud toote elutsüklile, võivad mõjutada selle toote vaba liikumist või luua takistusi siseturu nõuetekohasele toimimisele.“

4 Selle direktiivi artikli 1 lõike 1 punktides b–f on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

b) „teenus“ – infoühiskonna iga teenus ehk kõik vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel ning tavaliselt tasu eest osutatavad teenused;

[...]

c) „tehniline spetsifikatsioon“ – dokumendis sisalduv spetsifikatsioon, millega nähakse ette toote nõutavad omadused, nagu kvaliteet, kasutusotstarve, ohutus või mõõtmed, sealhulgas nõuded toote müüginimetuse, terminite, tunnuste, kontrollimise ja kontrollimeetodite, pakendamise, märgistamise või etikettimise ning vastavushindamismenetluse kohta;

Termin „tehniline spetsifikatsioon“ hõlmab Euroopa Liidu toimimise lepingu [...] artikli 38 lõike 1 teise lõigu kohaselt ka põllumajandustoodetega seotud tootmismeetodeid ja -protsesse, Euroopa Parlamendi ja nõukogu [6. novembri 2001. aasta] direktiivi 2001/83/EÜ [inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT 2001, L 311, lk 67; ELT eriväljaanne 13/27, lk 69)] artiklis 1 määratletud inimtarbeks ja loomadele mõeldud tooteid ning ravimeid, samuti teiste toodetega seotud tootmismeetodeid ja -protsesse, kui need mõjutavad toodete omadusi;

d) „muud nõuded“ – nõuded, mis ei ole tehniline spetsifikatsioon ja mis esitatakse tootele eelkõige tarbijate või keskkonna kaitsmise eesmärgil ning mis mõjutavad tema elutsükli pärast turulelaskmist, nagu kasutamise, ringlussevõtu, taaskasutamise või kõrvaldamise tingimused, kui need võivad oluliselt mõjutada toote koostist, olemust või turustamist;

e) „teenuseid puudutav eeskiri“ – üldist laadi nõuded, mis puudutavad teenuste pakkumisele juurdepääsu ja nende pakkumist punkti b tähenduses, eelkõige aga teenusepakkuja, teenuseid ja teenuste tarbijat puudutavad sätted, välja arvatud sätted, mis ei puuduta otseselt nimetatud punktis määratletud teenuseid;

[...]

f) „tehnilised eeskirjad“ – tehnilised spetsifikatsioonid ja muud nõuded või teenuseid puudutavad eeskirjad, sealhulgas vastavad haldusnormid, mille järgimine turustamisel, teenuste pakkumisel, teenusepakkuja asutamisel või teenuste kasutamisel liikmesriigis või selle põhiosas on *de jure* või *de facto* kohustuslik, samuti liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise või keelavad teenuste pakkumise või kasutamise või teenusepakkuja asutamise, välja arvatud need normid, mis on sätestatud artiklis 7;

[...]“.

5 Direktiivi artikli 5 lõikes 1 on ette nähtud:

„Piiramata artikli 7 kohaldamist, edastavad liikmesriigid viivitamata komisjonile kõik tehniliste eeskirjade eelnõud, välja arvatud siis, kui tegemist on rahvusvahelise või Euroopa standardi täieliku teksti ülevõtmisega, mille puhul piisab teatest asjaomase standardi kohta; nad teatavad komisjonile ka

põhjused, miks selliste tehniliste eeskirjade jõustamine oli vajalik, kui neid põhjusi ei ole eelnõus juba selgitatud.

Asjakohasel juhul edastavad liikmesriigid komisjonile samaaegselt oluliselt ja otseselt asjaga seotud põhiliste õigusnormide tekstid, kui see on vajalik tehniliste eeskirjade eelnõu mõju hindamiseks ja kui seda ei ole varem edastatud.

[...]

Kui tehniliste eeskirjade eelnõuga püütakse eelkõige tervishoiust või tarbijate või keskkonna kaitsmisest lähtudes keemilise aine, valmistise või toote turustamist või kasutamist piirata, siis edastavad liikmesriigid ka kõnealuse aine, valmistise või toote kohta asjaomaste andmete kokkuvõtte või viited ning teada olevate ja kättesaadavate asendusainete kohta andmete viited, kui selline teave on kättesaadav, ja samuti meetme prognoositava mõju tervishoiule ning tarbija ja keskkonna kaitsele, esitades ühtlasi riskianalüüsi, mis tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu [18. detsembri 2006. aasta] määruse (EÜ) nr 1907/2006[, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1),] XV lisa II.3 peatüki asjaomases osas sätestatud põhimõtetega.

[...]“.

Belgia õigus

8. veebruari 2013. aasta dekreet

- 6 8. veebruari 2013. aasta dekreeidi pestitsiidide säästva kasutamise kohta Flaami piirkonnas (decreet houdende duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest, *Belgisch Staatsblad*, 22.3.2013, lk 11685) põhikohtuvaidluse faktiliste asjaolude asetleidmise ajal kehtinud redaktsiooni artiklis 6 on sätestatud:

„Pestitsiidide kasutamist võib reguleerida kas kasutuskeelu või kasutuspiiranguga. Seejuures võib vahet teha toimeaine liigi, konkreetsete alade maatükkide, tegevuse või sihtrühma alusel.

Flaami valitsus kehtestab selleks täpsemad eeskirjad.“

15. märtsi 2013. aasta määrus

- 7 Flaami valitsus rakendas 8. veebruari 2013. aasta dekreeidi pestitsiidide säästva kasutamise kohta Flaami piirkonnas, kehtestades 15. märtsi 2013. aasta määruse, millega sätestatakse pestitsiidide säästva kasutamise kord väljaspool põllumajanduslikku tegevust ja taimekasvatust Flaami piirkonnas, samuti pestitsiidide säästva kasutamise Flaami tegevuskava koostamise kord (besluit houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik, *Belgisch Staatsblad*, 18.4.2013, lk 23751; edaspidi „15. märtsi 2013. aasta määrus“).

14. juuli 2017. aasta määrus

- 8 Flaami valitsuse 14. juuli 2017. aasta määruse, millega muudetakse 15. märtsi 2013. aasta määrust, millega sätestatakse pestitsiidide säästva kasutamise kord väljaspool põllumajanduslikku tegevust ja taimekasvatust Flaami piirkonnas, samuti pestitsiidide säästva kasutamise Flaami tegevuskava koostamise kord (besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2013 houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik, *Belgisch Staatsblad*, 18.7.2017, lk 73320; edaspidi „14. juuli 2017. aasta määrus“), preambul näeb ette:

„[...]

Arvestades, et teadusuuringud ei anna lõplikku vastust glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamise kahjuliku mõju kohta rahvatervisele ja keskkonnale; et huvitatud ettevõtjad mõjutavad glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamise kantserogeenset või toksilist mõju käsitlevaid uuringuid; et seetõttu tuleks ettevaatuspõhimõtte alusel keelata viivitamata glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamine erakasutuses maatükkidel fütolitsentsita kasutajate poolt; et sellisel keelul puudub õiguslik alus; et Vlaams Parlement (Flaami parlament) kiitis 28. juunil 2017 kiireloomulisena heaks mitmesuguseid keskkonna-, loodus- ja põllumajandusalaseid sätteid sisaldava dekreeedi eelnõu, et sätestada sõnaselgelt selle keelu õiguslik alus; et Flaami valitsus kiitis 30. juunil 2017 heaks ja kuulutas välja [dekreeedi mitmesuguste keskkonna-, loodus- ja põllumajandusalaste sätete kohta (decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw)]; et kui keeldu ei kehtestata kiireloomulisena, võib see jõustuda alles pärast seda, kui asjaomased kasutajad on glüfosaati sisaldavaid pestitsiide asjaomastel maatükkidel juba kasutanud;

[...]

Arvestades, et kui puudub teaduslik üksmeel glüfosaadi ja glüfosaate sisaldavate herbitsiidide mõju suhtes inimeste tervisele, keskkonnale ja loodusele, tuleb järgida ettevaatuspõhimõtet;

[...]“.

- 9 14. juuli 2017. aasta määruse artikliga 2 lisati 15. märtsi 2013. aasta määrusesse artikkel 3/1, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Peatükki 4/1 kohaldatakse füüsiliste isikute kasutatavate alade suhtes.“

- 10 Peatükk 4/1 „Glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamine“ lisati 15. märtsi 2013. aasta määrusesse 14. juuli 2017. aasta määruse artikliga 5. Nimetatud peatükk koosneb ainult artiklist 8/1, mis on sõnastatud järgmiselt:

„Üksnes fütolitsentsi P1, P2 või P3 omanikest kutselistel kasutajatel on lubatud kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide.

Esimese lõigu tähenduses on kutseline kasutaja isik, kes põllumajandus- või mõnes muus sektoris kasutab tooteid oma kutsetegevuses, sealhulgas isikud, kes vajalikke seadmeid käsitsevad, tehnikud, tööandjad ja füüsilisest isikust ettevõtjad.

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 11 Belplant esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Raad van Statele (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, Belgia), kaebuse, milles palus tühistada 14. juuli 2017. aasta määruse.
- 12 See kohus märgib, et Belplant põhjendab oma kaebust eeskätt väitega, et on rikutud direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõiget 1 koostoimes ELTL artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalsuspõhimõttega.
- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et selle väitega heidab Belplant ette seda, et 14. juuli 2017. aasta määrus oleks tulnud edastada komisjonile vastavalt selle direktiivi artikli 5 lõikele 1, kuna sellega keelatakse kasutajatel, kellel ei ole fütolitsentsi-nimelist pädeva piirkondliku asutuse väljastatud luba, kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel.
- 14 Belplanti sõnul kujutab see keeld endast tehnilist eeskirja ja täpsemalt „muud nõuet“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktide d ja f tähenduses. Sellise reegli suhtes kehtib komisjonile eelneva edastamise kohustus, mis on ette nähtud direktiivi artikli 5 lõikes 1, mistõttu – kuna Flaami valitsus ei ole seda kohustust täitnud – on 14. juuli 2017. aasta määruse säte, mis sisaldab asjaomast tehnilist eeskirja, kehtetu ja seega ei saa seda kohaldada.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab sellega seoses, et glüfosaati sisaldav pestitsiid ei ole erinev sõltuvalt sellest, kas seda kasutab tavaline kasutaja või kutseline kasutaja, kellel on fütolitsents. Ta leiab seega, et 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede seisneb selles, et fütolitsentsita kasutajatel keelatakse kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib seetõttu teada, kas see meede tuli tegelikult edastada komisjonile kui tehniline eeskiri, nagu väidab Belplant.
- 17 Neil asjaoludel otsustas Raad van State (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, Belgia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [direktiivi 2015/1535] artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et fütolitsentsita kasutajate suhtes ette nähtud keeld kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel on tehniline eeskiri, mis tuleb selle sätte kohaselt edastada Euroopa Komisjonile?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 18 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõiget 1 koostoimes selle direktiivi artikliga 5 tuleb tõlgendada nii, et riigisisesed õigusnormid, mis keelavad isikutel, kellel ei ole kutseala esindajatele väljastatavat riiklikku luba, kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel, kujutab endast „tehnilist eeskirja“ neist sätetest esimese tähenduses, mis tuleb neist sätetest teise kohaselt komisjonile edastada.
- 19 Kõigepealt tuleb seoses argumendiga, mille Flaami piirkond esitas oma kirjalikes seisukohtades ning mille kohaselt 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede ei kuulu direktiivi 2015/1535 kohaldamisalasse, sest see määrus reguleerib majandustegevuses osalejate tegevust, mitte toote omadusi, märkida, et riigisisesed õigusnormid, mis näevad ette üksnes ettevõtjate asutamise või nende poolt teenuste osutamise tingimused, näiteks normid, mille

kohaselt kutsetegevuse teostamiseks on vajalik eelnev luba, ei ole tõesti „tehnilised eeskirjad“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 tähenduses (vt selle kohta 13. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 20 Siiski tuleb 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meedet analüüsida mitte lähtudes kutseliste kasutajate kohustusest omada fütolitsentsi, vaid selles fütolitsentsita kasutajatele kehtestatud keelust kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel.
- 21 Selline riigisiseste õigusnormidega ette nähtud keeld võib aga kuuluda direktiivi 2015/1535 kohaldamisalasse.
- 22 Direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis f eristatakse nelja liiki meetmeid, mida võib pidada „tehnilisteks eeskirjadeks“ selle direktiivi tähenduses: esiteks „tehniline spetsifikatsioon“, teiseks „muud nõuded“, kolmandaks „teenuseid puudutav eeskiri“ ja neljandaks „liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise“. Kolm esimest meetmeliiki on määratletud vastavalt artikli 1 lõike 1 punktides c–e.
- 23 Esitatud küsimusele vastamiseks tuleb analüüsida, kas selliste riigisiseste õigusnormidega nagu need, mis on sätestatud 14. juuli 2017. aasta määruses, kehtestatud keeld, mille kohaselt isikud, kellel ei ole kutseala esindajatele väljastatavat riiklikku luba, käesoleval juhul fütolitsentsi, ei tohi kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel, kuulub ühte nendest neljast tehniliste eeskirjade kategooriast.
- 24 Esiteks tuleb täpsustada, et selleks, et riiklikku meedet saaks lugeda direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis c nimetatud tehniliste eeskirjade esimese liigi, st mõiste „tehniline spetsifikatsioon“ alla kuuluvaks, peab see meede tingimata käsitlema toodet või selle pakendit kui sellist ning määrama seega ära toote ühe nõutava omaduse (8. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Admiral Sportwetten jt, C-711/19, EU:C:2020:812, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika.)
- 25 Käesoleval juhul on aga selge, et 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede ei käsitle glüfosaati sisaldavaid pestitsiide ega nende pakendit kui sellist, mistõttu ei määra see meede kindlaks toodete ühte nõutavat omadust.
- 26 Järelikult ei ole kõnealune meede tehniline eeskiri „tehnilise spetsifikatsiooni“ vormis direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti c tähenduses.
- 27 Teiseks, mis puudutab tehniliste eeskirjade kategooriat „teenuseid puudutavad eeskirjad“, siis piisab, kui tõdeda, et 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede ei saa kuuluda sellesse kategooriasse, kuna direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktides b ja e esitatud määratlustest nähtub, et mõiste „teenuseid puudutav eeskiri“ tähistab nõuet, mis käsitleb infoühiskonna teenuseid ehk vahemaa tagant elektroonilisel teel ja teenusesaaja isikliku taotluse alusel osutatavaid teenuseid.
- 28 Kõnealune meede ei puuduta aga mitte selliseid infoühiskonna teenuseid, vaid konkreetseid kaupu ja nende kasutamist.
- 29 Kolmandaks tuleb kontrollida, kas 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede võib kuuluda tehniliste eeskirjade kategooriasse „liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise“, direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f tähenduses.

- 30 Sellega seoses tuleb esmalt märkida, et vaidlust ei ole selles, et 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede ei keela ei glüfosaati sisaldavate pestitsiidide tootmist, importimist ega turustamist.
- 31 Teisalt, mis puudutab kasutuskeeldusid, siis tuleb meenutada, et Euroopa Kohus on juba leidnud, et need keelud hõlmavad meetmeid, mille ulatus on toote võimalikest kasutustest ainult teatavate lubamisest selgelt suurem ega piirdu seega toote kasutamise lihtsa piiramisega (8. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Admiral Sportwetten jt, C-711/19, EU:C:2020:812, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika.)
- 32 Nimelt hõlmab see tehniliste eeskirjade kategooria täpsemalt riiklikke meetmeid, mis ei jäta peale puhtmarginaalse kasutuse ruumi ühelegi muule kasutusele, mida võiks mõistlikult asjaomase tootega seoses oodata (28. mai 2020. aasta kohtuotsus ECO-WIND Construction, C-727/17, EU:C:2020:393, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Sellest tuleneb, nagu rõhutab Flaami piirkond oma kirjalikes seisukohtades, et selle kategooria alla saab kuuluda üksnes toote tavalise kasutamise peaaegu absoluutne keeld, mistõttu on välistatud pelgalt selle kasutamisele tingimuste või piirangute kehtestamine, nagu käesoleval juhul eraõiguslikele kasutajatele kehtestatud keeld, mis ei puuduta mitte glüfosaati sisaldavate pestitsiidide ostmist, vaid nende ise kasutamist; viimasest tulenevalt peavad kasutajad kasutama selleks fütolitsentsi omavate kutseala esindajate teenuseid.
- 34 Järelikult ei saa 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meede kuuluda kategooriasse „liikmesriikide õigus- ja haldusnormid, mis keelavad toote valmistamise, impordi, turustamise, kasutamise“ direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punkti f tähenduses.
- 35 Neljandaks ja viimaseks tuleb seoses tehniliste eeskirjade kategooriaga „muud nõuded“, mis on määratletud direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktis d, märkida, et see hõlmab nõuet, mis ei ole tehniline spetsifikatsioon ja mis esitatakse tootele eelkõige tarbijate või keskkonna kaitsmise eesmärgil ning mis mõjutab selle toote elutsüklit pärast turuleviimist, nagu kasutamise, ringlussevõtu, taaskasutamise või kõrvaldamise tingimused, kui need võivad oluliselt mõjutada toote koostist, olemust või turustamist.
- 36 Käesoleval juhul nähtub kõigepealt 14. juuli 2017. aasta määruse preambulist, et sellega kehtestatud keelu eesmärk on inimeste tervise ja keskkonna kaitse.
- 37 Järgmiseks tuleb märkida, et see keeld puudutab glüfosaati sisaldavate pestitsiidide elutsüklit pärast turuleviimist, sest sellega kehtestatakse nende toodete kasutamise tingimus, kuna erakasutuseks mõeldud maatükkidel on lubatud neid kasutada üksnes fütolitsentsi omavatel kutseala esindajatel.
- 38 Lõpuks tuleb tõdeda, et selline keeld võib mõjutada asjaomaste toodete turustamist.
- 39 Nimelt kaob selle meetme tagajärjel üks glüfosaati sisaldavate pestitsiidide võimalike ostjate kategooriatest, see tähendab selliste füüsiliste isikute kategooria, kes soovivad selliseid pestitsiide ise kasutada, kasutamata nõutavat fütolitsentsi omavate kutseala esindajate teenuseid. Glüfosaati sisaldavate pestitsiidide kasutamise võimaluse selline piiramine mõjutab seega nende turustamist (vt analoogia alusel 13. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 40 Ent nagu märgib komisjon oma kirjalikes seisukohtades, on selleks, et 14. juuli 2017. aasta määrusega kehtestatud meedet saaks kvalifitseerida „tehnilisteks eeskirjadeks“, mis kuuluvad direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõike 1 punktide d ja f tähenduses „muude nõuete“ kategooriasse, vaja, et see meede mõjutaks „oluliselt“ glüfosaati sisaldavate pestitsiidide turustamist.
- 41 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas käesoleval juhul on see nii.
- 42 Selle hindamise käigus võib eelotsusetaotluse esitanud kohus arvesse võtta eelkõige glüfosaati sisaldavate pestitsiidide Flaami piirkonna territooriumil müügi kogumahtu ja iga ostjakategooria ostuharjumuste muutumist, lähtudes nende ostude sagedusest ja ostetud toote kogusest, samuti ostukohtade ja turustuskanalite muutusest. Selles kontekstis võib eelotsusetaotluse esitanud kohus võtta arvesse, mil määral esiteks asendab kutseliste kasutajate nõudlus nende füüsiliste isikute oma, kes kasutavad esimesena nimetatute teenuseid, ja mil määral teiseks hangivad füüsilistest isikutest kasutajad nüüd glüfosaadita pestitsiide nende pestitsiidide asemel, mis seda sisaldavad.
- 43 Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks tuvastama, et 14. juuli 2017. aasta otsusega kehtestatud meede mõjutab oluliselt asjaomaste toodete turustamist, tuleneks sellest, et enne selle määruse vastuvõtmist oli Flaami valitsus kohustatud täitma direktiivi 2015/1535 artikli 5 lõikes 1 ette nähtud edastamiskohustuse.
- 44 Tuleb lisada, et direktiivi artikli 5 lõike 1 neljandas lõigus on ette nähtud, et kui tehniliste eeskirjade eelnõuga püütakse eelkõige tervishoiust või tarbijate või keskkonna kaitsmisest lähtudes keemilise aine, valmistise või toote turustamist või kasutamist piirata, siis edastavad liikmesriigid ka kõnealuse aine, valmistise või toote kohta asjaomaste andmete kokkuvõtte või viited ning teadaolevate ja kättesaadavate asendusainete kohta andmete viited, kui selline teave on kättesaadav, ja samuti meetme prognoositava mõju tervishoiule ning tarbija ja keskkonna kaitsele, esitades ühtlasi riskianalüüsi, mis tehakse vajaduse korral kooskõlas määruse nr 1907/2006 XV lisa II.3 peatüki asjaomases osas sätestatud põhimõtetega.
- 45 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 2015/1535 artikli 1 lõiget 1 koostoimes selle direktiivi artikliga 5 tuleb tõlgendada nii, et riigisisised õigusnormid, mis keelavad isikutel, kellel ei ole kutseala esindajatele väljastatavat riiklikku luba, kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel, võivad kujutada endast „tehnilist eeskirja“ direktiivi artikli 1 lõike 1 punktide d ja f tähenduses, mis tuleb direktiivi artikli 5 kohaselt komisjonile edastada, kui nende riigisiseste õigusnormide kohaldamine mõjutab oluliselt asjaomaste toodete turustamist; kas see nii on, peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohtukulud

- 46 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kaheksas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord, artikli 1 lõiget 1 koostoimes selle direktiivi artikliga 5

tuleb tõlgendada nii, et

riigisiseseid õigusnormid, mis keelavad isikutel, kellel ei ole kutseala esindajatele väljastatavat riiklikku luba, kasutada glüfosaati sisaldavaid pestitsiide erakasutuses maatükkidel, võivad kujutada endast „tehnilist eeskirja“ direktiivi artikli 1 lõike 1 punktide d ja f tähenduses, mis tuleb direktiivi artikli 5 kohaselt komisjonile edastada, kui nende riigisiseste õigusnormide kohaldamine mõjutab oluliselt asjaomaste toodete turustamist; kas see nii on, peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Allkirjad